



**FÖRVALTNINGSRÄTTEN  
I STOCKHOLM**

**DOM**  
2017-02-16  
Meddelad i Stockholm

Mål nr  
21553-16

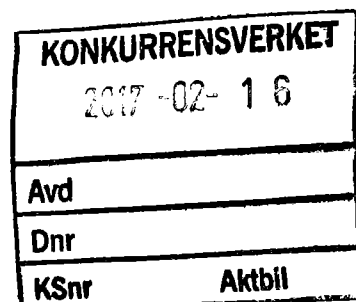
Avdelning 33

**SÖKANDE**

Br Hansson H-Tryck AB, 556086-1535  
Skulptörvägen 6  
285 23 Markaryd

**MOTPART**

Stockholms läns landsting, 232100-0016  
SLL Upphandling  
Box 6401  
113 82 Stockholm



**SAKEN**

Överprövning enligt lagen om offentlig upphandling

**FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE**

Förvaltningsrätten avslår Br Hansson H-Tryck AB:s ansökan om ingripande enligt LOU.

Dok.Id 797338

**Postadress**

115 76 Stockholm

**Besöksadress**

Tegeluddsvägen 1

**Telefon**

08-561 680 00

**Telefax**

08-561 680 01

**E-post:** [forvaltningsrattenistockholm@dom.se](mailto:forvaltningsrattenistockholm@dom.se)  
[www.domstol.se/forvaltningsratt](http://www.domstol.se/forvaltningsratt)

**Expeditionstid**

måndag-fredag  
08:00-16:30

**YRKANDEN M.M.**

Stockholms läns landsting (SLL) har genomfört en upphandling av kuvert, visitkort och korrespondenskort med tryck, referensnummer SLL823. Upphandlingen har genomförts genom ett öppet förfarande enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU.

Enligt tilldelningsbeslut den 30 september 2016 avser SLL att sluta avtal med en annan leverantör än Br Hansson H-Tryck AB (H-Tryck).

H-Tryck ansöker om överprövning av den nu aktuella upphandlingen och yrkar att upphandlingen ska rättas på så sätt att det vinnande anbudet ogiltigförklaras. H-Tryck anför i huvudsak följande. Kalmar Kuvert Sweden AB (Kalmar Kuvert), som tilldelats upphandlingen, har inte uppfyllt ett i anbudsinbjudan uppställt ska-krav vad gäller referensuppgifter. I anbudsinbjudan anges att:

*”Anbudsgivare ska ha meddelat angiven kontaktperson att SLL kan komma att kontakta dem och angiven kontaktperson ska ha godkänt att vara referenslämnare. Samtliga uppgifter ska fyllas i”.*

Kalmar Kuvert har inte angett uppgift om slutdatum för referensuppdraget avseende referens 1 och 2. Utvärderingen av anbuderna har därmed inte varit korrekt. Om utvärderingen hade gått tillväga enligt bestämmelserna i LOU hade H-Tryck vunnit den aktuella upphandlingen. H-Tryck har lidit skada av SLL:s felaktiga förfarande.

SLL bestrider H-Trycks yrkande och hemställer att förvaltningsrätten lämnar H-Trycks talan utan bifall. De anför bl.a. följande. Prövning och utvärdering av inkomna anbud i upphandlingen har genomförts i enlighet med annonserat förfrågningsunderlag som har utformats i enlighet med de

grundläggande unionsrättsliga principerna. SLL har inte utvärderat något anbud som inte uppfyller kvalificeringskraven och har därmed inte brutit mot de upphandlingsrättsliga principerna. H-Tryck har heller varken lidit eller riskerar att lida skada. SLL bestrider att Kalmar Kuverts anbud inte uppfyller samtliga ska-krav i upphandlingen. I anbudsinbjudan anges att anbudsgivare ska redovisa två referensuppdrag avseende liknande uppdrag som upphandlingsföremålet. Anbudsgivaren ska även bl.a. fylla i uppgift om tidpunkt för utfört uppdrag. De referensuppdrag som Kalmar Kuvert angivit är pågående uppdrag som därmed ännu inte har något slutdatum. Kalmar Kuvert har därför endast angivit startdatum för respektive referensuppdrag. Kravet i anbudsinbjudan som lyder att ”samtliga uppgifter ska fyllas i”, riktar sig mot anbudsgivarens kontaktperson hos referensföretaget. Stycket innebär med andra ord att när SLL kontaktar referensföretaget för verifiering av anbudsgivarens referensuppgifter ska referensföretaget besvara samtliga av SLL efterfrågade uppgifter. Under inga omständigheter innebär stycket att anbudsgivare måste fylla i uppgift om slutdatum för referensuppdrag när sådant slutdatum inte finns. Det har inte funnits något krav i upphandlingen på att referensuppdragen skulle vara avslutade. Den omstridda meningen är således inte något ska-krav som riktats till anbudsgivaren. Förfrågningsunderlagets samtliga ska-krav är markerade med fetstil. Den omstridda meningen saknar sådan markering.

### **SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET**

Lagen (2007:1091) om offentlig upphandling har genom lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, som trädde i kraft den 1 januari 2017, upphävts. Av övergångsbestämmelserna framgår dock att den upphävda lagen gäller för sådan upphandling som har påbörjats före ikraftträdandet. Den aktuella upphandlingen påbörjades innan den 1 januari 2017 varför lagen (2007:1091) om offentlig upphandling är tillämplig i målet.

Enligt 1 kap 9 § LOU, ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke diskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Det ankommer inte på förvaltningsrätten att göra någon egen utvärdering av anbuden. Prövningen i förvaltningsrätten är en kontroll av om det på grundval av vad sökanden har anfört i målet finns anledning att vidta sådana åtgärder som anges i 16 kap. 6 § LOU. Det är den som ansöker om överprövning som på ett klart och tydligt sätt ska ange vilka omständigheter talan grundas på och visa att upphandlande myndighet har agerat i strid med LOU (jfr. RÅ 2009 ref. 69). För att ett ingripande ska bli aktuellt krävs således att sökanden kan visa att myndigheten brutit mot LOU. Rätten kan därvid endast besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse gjorts.

H-Tryck gör gällande att Kalmar Kuvert inte uppfyllt ett i anbudsformuläret avseende referensuppgifter (bilaga 5) uppställt ska-krav. Då Kalmar Kuvert vid angivande av referensuppgifter underlåtit att ange slutdatum för respektive uppdrag har man enligt H-Tryck inte uppfyllt det i tredje stycket i bilaga 5 uppställda skall-kravet som lyder att ”samtliga uppgifter ska fyllas i”. SLL å andra sidan gör gällande att det uppställda kravet på att samtliga uppgifter ska fyllas i, inte riktar sig mot anbudsgivaren utan mot referenspersonen och att det således inte ska uppfattas som ett obligatoriskt krav i den aktuella upphandlingen.

Förvaltningsrätten konstaterar att följande anges i bilaga 5 i nu aktuellt förfrågningsunderlag, under rubriken Referensuppgifter.

Anbudsgivaren ska redovisa två (2) referensuppdrag avseende liknande uppdrag, dvs. regelbundna leverans av tryckta kuvert, visitkort och korrespondenskort till större kunder.

SLL kan komma att kontakta referentföretaget för verifiering av lämnade uppgifter. Det är därför angeläget att kontaktpersonens namn, telefonnummer och e-postadress är korrekta.

Anbudsgivare ska ha meddelat angiven kontaktperson att SLL kan komma att kontakta dem och angiven kontaktperson ska ha godkänt att vara referenslämnare. Samtliga uppgifter ska fyllas i.

Referent ska kunna intyga att Anbudsgivaren med ett nöjaktigt resultat, avseende såväl praktisk leverans som samarbete och administrativa rutiner, genomfört leverans liknande upphandlingsföremålet.

En kort beskrivning av genomförda uppdrag ska anges.

I ovanstående förfrågningsunderlag anges i andra stycket att SLL kan komma att kontakta referentföretaget för verifiering av lämnade uppgifter och att det därför är av vikt att kontaktuppgifterna till referenspersonen är korrekta. Att det i tredje stycket anges att samtliga uppgifter ska fyllas i kan enligt förvaltningsrättens mening därmed inte syfta till annat än att samtliga kontaktuppgifter till referenspersonerna ska fyllas i för att en verifiering av lämnade uppgifter ska vara möjlig. Det nu omstridda kravet på att samtliga uppgifter ska fyllas i kan således enligt förvaltningsrättens mening inte tolkas som ett obligatoriskt krav innefattandes att samtliga uppgifter i referensformuläret måste vara ifyllda.

Det får vidare anses omöjligt att för Kalmar Kuverts del uppfylla något krav på angivande av slutdatum för angivna referensuppdrag, då det av handlingarna i målet framgår att uppdragen ännu inte är avslutade. Det är i målet ostridigt att det saknats krav i upphandlingen på att redovisade referensuppdrag måste vara avslutade. Det vore därför även oproportionerligt att på denna grund utesluta det vinnande anbudet.

Enligt förvaltningsrättens mening saknas det anledning att förkasta anbudet från Kalmar Kuvert på av H-Tryck angivna grunder, eftersom utvärderingen inte står i strid med 1 kap. 9 § LOU eller med någon annan bestämmelse i lagen. Det saknas därför anledning till ingripande med stöd av LOU och H-Trycks ansökan om överprövning ska följaktligen avslås.

#### **HUR MAN ÖVERKLAGAR**

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga (DV 3109/1A LOU).

Marcus Agnvall  
Rådman

Linda Björklind har föredragit målet.



# SVERIGES DOMSTOLAR

## HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.**

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

### Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress

där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt:

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster, eller
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet.

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.

1. The first part of the document discusses the importance of maintaining accurate records of all transactions. This is essential for ensuring the integrity of the financial statements and for providing a clear audit trail. The records should be kept up-to-date and should be easily accessible to all relevant parties.

2. The second part of the document outlines the various methods used to collect and analyze data. These methods include interviews, surveys, and focus groups. Each method has its own strengths and weaknesses, and it is important to choose the most appropriate method for the specific research objectives.

3. The third part of the document describes the process of data analysis. This involves identifying patterns and trends in the data, and then interpreting these findings in the context of the research objectives. It is important to be objective and to avoid drawing conclusions that are not supported by the data.

4. The final part of the document discusses the importance of reporting the results of the research. This involves writing a clear and concise report that summarizes the findings and provides recommendations for future action. The report should be written in a way that is accessible to all relevant stakeholders.